

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Hr Tiit Riisalo
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 31.01.2024 nr 2-1/293-1

Meie 24.03.2024 nr 2-2/24/0010/0371

Arvamus väljatöötamiskavatsuse kohta
reklaamiseaduse muutmiseks

Austatud majandus- ja infotehnoloogiaminister

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) on tutvunud reklaamiseaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsusega (edaspidi VTK). TTJA tänab võimaluse eest avaldada arvamust väljatöötamiskavatsuse osas.

TTJA peab põhjendatuks ja toetab VTK eesmärgi kehtivas seaduses esinevate probleemide lahendamiseks nii, et tagatud oleks piirangute eesmärgid – tarbijakaitse, rahvatervise kaitse – ning, et tulemusena tekiks ajaga kaasas käiv regulatsioon eesmärgipäraste ja ajakohaste piirangutega.

1. Tervitatav on samuti ebaselgete sätete ja mõistete täpsustamine õiguselguse ja praktikas parema rakendamise eesmärgil. Regulatsiooni lihtsasti mõistetavus aitab vähendada olukordi, kus nõuete vastu eksimine on tingitud õigusakti valesti tõlgendamisest.
2. TTJA leiab, et valdkonna mõisted, üldnõuded ning keelatud ja piiratud reklaami nõuded peavad olema kehtestatud õigusaktis. Vastasel juhul ei ole võimalik nõudeid kohaldada kõigile turuosalistele ega tagada tarbijate majandushuvid ja tervise kaitset.
3. Oluline on, et ka rahvusvahelistel platvormidel täidetaks reklaami nõudeid, sest rahvusvahelised digiplatvormid moodustavad suure osa reklaamiturust¹. Digiteenuste määrus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2065) seab platvormidele kohutuse täita liikmesriigi asutuste antud ebaseadusliku sisu eemaldamise korraldusi (art 9). Ebaseaduslikuks loetakse seejuures sellist sisu, mis on vastuolus EL-i või siseriikliku õigusega. Ebaseaduslikuks sisuks pole aga turuosaliste loodud eneseregulatsiooni nõuete rikkumine. Seetõttu eneseregulatsiooniga vastuolus oleva sisu eemaldamist sotsiaalmeediaplattformidelt nõuda ei saaks.

---

¹ [Interactive Advestising Bureau](#) andmetel kulutati 2022. aastal digireklaamile Eestis 114,3 miljonit eurot, millest [Kantar Emori](#) 2022. aasta reklaamituru ülevaate kohaselt moodustas kodumaine digireklaam 26,88 miljonit eurot.

4. Lisaks liikmesriigi asutustele saavad sotsiaalmeediaplatvormidele ebaseaduslikust sisust teada anda digiteenuste koordinaatori (Eestis saab selleks TTJA) sertifitseeritud usaldusväärsed teavitajad (art 22). Usaldusväärse teavitaja teateid ebaseadusliku sisu kohta tuleb platvormil läbi vaadata eelisjärjekorras. Usaldusväärseks teavitajaks saab olla vaid valdkonna oskusteabe omaja, näiteks reklaamivaldkonna katusorganisatsioon Turundajate Liit.
5. TTJA leiab siiski, et reklaamivaldkonna kitsaskohad on tervikuna võimalik kõige tõhusamalt lahendada reklaamiseaduse muutmise ja eneseregulatsiooni loomise koostöös. Seadusega tuleks sätestada see osa, mida riik peab reklaami reguleerimisel vajalikuks ja oluliseks, nii et vajadusel oleks võimalik regulatsiooni ka kõigi suhtes jõustada (mh vt ülal p 3).
6. TTJA toetab Turundajate Liidu initsiatiivi eneseregulatsiooni organisatsiooni loomiseks. Sarnane algatus toimib Eestis juba näiteks meediateenuste valdkonnas, kus audiovisuaalmeedia teenuse osutajad on loonud eneseregulatsiooni korras reeglid lastele suunatud saadetes toitute ja jookide reklaamimiseks. Eneseregulatsiooni näideteks on ka E-kaubanduse Liidu väljastatav „Turvalise ostukoha“ ja FinanceEstonia krediidiandjate „Hea Tava“ märgised.
7. TTJA usub, et Turundajate Liit reklaamivaldkonna asjatundjate katusorganisatsioonina suudab eest vedada tõhusa eneseregulatsiooni loomist küsimustes, mida valdkonna seadus ei reguleeri. Eneseregulatsioon võimaldab vajadusel luua mõnes reklaami valdkonnas seadusest ka piiravamad nõuded, kui turuosalisel seda vajalikuks peavad.
8. Eneseregulatsiooniorganisatsiooni loomisel on kindlasti oluline tagada, et see hõlmaks võimalikult suurt osa reklaamivaldkonna ettevõtjatest, sh reklaami avaldajatest. TTJA leiab, et organisatsiooni täpsema vormi, toimise põhimõtted ja muu sarnase võiks jätta turuosaliste otsustada. Riiklik sekkumine eneseregulatsiooni oleks tarbetu.
9. Mõjuisiku kui reklaami avaldaja tulevase reguleerimise osas leiab TTJA, et reklaamiks võiks pidada sellist sisu, mille puhul mõjuisik on saanud tasu või muud hüve toote või teenuse esitlemise eest. Sarnaselt on mõjuisikute reklaami küsimus lahendatud näiteks Norras², Soomes³ ja Hollandis⁴. Teavet, mis käsitleb mõjuisiku igapäevatoiminguid, samuti kui mõjuisik tasu või muud hüvet saamata annab infot mõne toote või teenuse kohta, ei peaks TTJA hinnangul käsitlema reklaamina.
10. Mõjuisikute kinniste kontode osas on TTJA varasema praktika põhjal mõistlik siiski kehtestada põhimõtted, millistel juhtudel ka faktiliselt kinnisel kontrol avaldatud teavet võiks käsitleda reklaamina. Praktikas on esinenud juhtumeid, kus mõjuisikud muudavad konto ajutiselt suletuks selleks, et tutvustada toodet või teenust, millele kehtivad reklaami avaldamise piirangud. Põhimõtete kehtestamisel soovib TTJA kindlasti konsulteerida mõjuisikute esindajatega, kuid lisaks sellele võib abiks olla tutvumine videoblogijate audiovisuaalmeedia teenuste valdkonnas kehtestatud nõuetega. Näiteks on Hollandi meediaregulaator (Dutch Media Authority) kehtestanud videoblogija audiovisuaalmeedia teenuseks kvalifitseerimise kriteeriumid⁵, millest üks on ka jälgijate arv.

---

² Norra tarbijakaitseameti sotsiaalmeedia reklaami [juhend](#).

³ Soome konkurentsi ja tarbijakaitse sotsiaalmeedia reklaami [juhend](#).

⁴ Hollandi meediaregulaatori reklaami avaldamise [juhend](#).

⁵ Hollanfi meediaregulaatori [videoblogija kriteeriumid](#).

11. Kokkuvõtlikult TTJA toetab ja peab põhjendatuks VTK eesmärgi. TTJA peab oluliseks seejuures kaaluda reklaamiseaduse tervikliku korda tegemise kõrval lisaks eneseregulatsiooni tekke soodustamist, et tagada ajakohane ja õigusselge regulatsioon tarbijate õiguste kaitseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristi Talving
peadirektor

Helen Rohtla
620 1737 Helen.Rohtla@ttja.ee